

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Adres : Meşrutiyet Cad. No:29/17 06420 Y.Şehir / ANKARA **Y.M.M.** : Sakıp ŞEKER
Vergi Dairesi : Çankaya V.D. **Bağlı Olduğu Oda** : Ankara YMM Odası (861)
Vergi Kimlik No: 4960020316 **Sicil No** : 06102016
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 **Mühür No** : 898
Fax : (312) 417 66 73 **E-mail** : kanit@kanitymm.com.tr

SİRKÜLER NO : 2010/9

Ankara, 08.03.2010

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATİNE !

Tam mükellefiyete tabi mükelleflerin **2009 yılı gelirlerinin toplanması ve beyanı** ile ilgili açıklamalarımız aşağıdaki gibidir.

2009 yılı gelirlerinin **25 Mart 2010** tarihine kadar beyan edilmesi ve ilk taksidin 31 Mart 2010, ikinci taksidin 31 Temmuz 2010 tarihine kadar ödenmesi gerekir.

Zarar elde edilmiş olsa dahi ticari (basit usule tabi olanlar dahil) ve mesleki kazanç sahipleri ile kazancı gerçek usulde tespit edilen (defter tutan) zirai kazanç sahipleri her hal ve taktirde yıllık beyanname vermek zorundadır.

Beyan edilecek gelirin %10'unu geçmemek üzere **eğitim ve sağlık** harcamaları gelirden indirilebilir. Ayrıca, beyan edilen gelirin %5'ini (bireysel emeklilikte %10) ve asgari ücretin yıllık brüt tutarını aşmamak üzere mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait **şahıs sigorta primleri** ile bireysel emeklilik sigorta primleri gelirden indirilebilir.

A- 2009 Yılı İçerisinde Elde Edilen Kira Gelirlerinin Beyanı;

2009 yılı içerisinde elde edilen;
- Mesken kira gelirinin 2.600 TL'yi,
- İşyeri kira gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılanlardan, kira gelirlerinin brüt tutarının 22.000 TL'yi aşması halinde,

Kira gelirlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesi ile bildirmesi zorunludur.

22.000 TL'lik sınırım aşıp aşılmadığı tespit edilirken, gelir vergisi tevkifatına tabi kira gelirleri ile mesken kira gelirinin 2.600 TL'lik istisnayı aşan kısmı birlikte dikkate alınacaktır.

Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek zorunda olanların yukarıda belirtilen 2.600 TL'lik istisnadan faydalanmaları mümkün değildir.

2009 yılı içerisinde tevkifata tabi tutulmamış ve istisna uygulanmayacak gayrimenkul sermaye iradı toplamı 1.070 TL'yi aşmayanların beyanname vermeleri gerekmektedir.

Beyan edilecek kira tutarı, kira geliri elde edilen gayrimenkulün emlak vergi değerinin %5'inden az olmaması gerekir.

Konutlardan elde edilen kira gelirleri beyan edilmez veya eksik beyan edilirse, 2.600 TL'lik istisnadan yararlanılamaz.

B- 2009 Yılı İçerisinde Elde Edilen Menkul Sermaye İratlarının Beyanı;

1- Mevduat Faizi, Repo ve Fon Gelirleri;

Mevduat faizi, repo ve yatırım fonu gelirleri tevkifata tabi olması nedeniyle tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

2-Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu Faiz Gelirlerinin Vergilendirilmesi;

26.07.2001 tarihinden **önce ihraç edilen** Devlet tahvilinden elde edilen faiz gelirinine %13,15 enflasyon indirimi uygulandıktan sonra kalan tutar 22.000,- TL'yi aştığı takdirde beyanname verilmesi gerekmektedir.

26.07.2001–31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen Devlet tahvilinden elde edilen faiz gelirleri için uygulanacak enflasyon indirimi oranı da %16,7'dir.(%2,2 / %13,15= %16,7) Enflasyon indirimi düşüldükten sonra kalan tutar 22.000,- TL'yi aştığı takdirde beyanname verilmesi gerekmektedir.Döviz cinsinden ihraç edilenlerde indirim oranı uygulanmayacaktır.

01.Ocak.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen devlet tahvili elde edilen faiz geliri ise tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. Bu gelirlerden %10 oranında tevkifat yapılmaktadır.

3- Devlet Tahvilinden Elde Edilen Alım-Satım Kazancının Vergilendirilmesi;

26.Temmuz.2001 – 31.Aralık.2005 tarihleri arasında ihraç edilen Devlet tahvilinden elde edilen alım-satım kazancının vergilendirilmesinde enflasyon indirimi uygulanmayacak, sadece GVK'nun mükerrer 80.maddesinde yer alan 17.900 TL istisna uygulanacak olup, ayrıca maliyet bedeli ÜFE artışı oranında artırılarak tespit edilecektir. Maliyet artırımı indirildikten sonra kalan kısım 22.000.-TL'yi aşarsa beyanname verilecektir. Bu gelirlerden tevkifat yapılmamaktadır.

01.Ocak.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet tahvili ve hazine bonosundan elde edilen alım satım kazancı tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. Bu gelirlerden %10 oranında tevkifat yapılmaktadır.

4- Eurobond Faiz Gelirlerinin Vergilendirilmesi;

Eurobondların ihraç tarihine bakılmaksızın **faiz gelirlerinin** 22.000 TL'yi geçmesi halinde tamamı beyan edilecektir. Herhangi bir istisna yok.

Ancak, 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen eurobondların **vadesinden önce elden çıkarılmasından** elde edilen gelirler değer artışı kazancı olarak vergilendirilecektir. ÜFE artışı oranında maliyet artırımı yapılacak ve 2009 yılı için ayrıca 17.900 TL istisna düşülecek, kalan kısım beyan edilecektir. (**GİB'liğinca yayımlanan Beyanname Düzenleme Klavuzunda söz konusu istisnadan söz edilmemiştir.**)

01.01.2006 tarihinden sonra ihraç edilen eurobondların vadesinden önce elden çıkarılmasından elde edilen gelir değer artış kazancı olarak vergilendirilecektir. ÜFE artışı oranında maliyet artırımı yapılacaktır. Herhangi bir istisna yok.

5- Hisse Senedi Alım Satım Kazancının Vergilendirilmesi;

Borsada işlem gören hisse senetlerinin bir yıl, işlem görmeyenlerin iki yıl elde tutulduktan sonra satışlarından elde edilen kazançlar vergiden istisnadır.

Borsada kayıtlı hisse senetleri alışından itibaren bir yıl içinde satıldığı takdirde, aracı kurum tarafından 14.11.2008 tarihinden itibaren 2008/14272 sayılı BKK uyarınca %0 (sıfır) oranında gelir vergisi kesintisi yapılmaktadır. Borsa gelirlerinden vergi kesilmemekle birlikte, elde edilen kazanç beyan edilmeyecektir.

Borsada işlem görmeyen hisse senetlerinin alış tarihinden itibaren iki yıl içerisinde satışından elde edilen kazancın beyan edilmesi gerekmektedir. İki yıl geçtikten sonra satıştan elde edilen kazancın tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

6- Temettü (Kar Payı) Gelirlerinin Vergilendirilmesi

Elde edilen hisse senedi temettü gelirinin ½' si vergiden istisnadır. Diğer ½ kısmı 22.000,- TL' yi aştığı takdirde beyanname verilmesi gerekmektedir. Beyanname verilmesi halinde gelirin tamamı üzerinden tevkif yoluyla ödenen vergi beyanname üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilecektir.

7- Ücret Gelirinin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilmesi;

Birden fazla işverenden ücret alan ve birinci işverenden sonraki işverenden aldıkları ücretlerin toplamı 22.000,-TL'yi aşanlar, ilk işverenden alınan ücretler de dahil olmak üzere ücretlerin tamamını yıllık gelir vergisi beyanname ile beyan etmek zorundadırlar. Tek bir işverenden ücret alınması halinde tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir. 22.000.-TL'nin hesabında vergiye tabi diğer gelirler dikkate alınmayacaktır.(Bkz.Örnek:5)

8- İndirim ve İstisna Tutarları Ticari İşletmeler İçin Geçerli Değildir.

Menkul kıymetlerin vergilendirilmesi konusunda yukarıda belirtilen **indirim oranı ve istisnalar** ticari işletmeye ait (kurumlar dahil) kıymetler için geçerli değildir. Ticari işletme bünyesinde elde edilen devlet tahvili ve hazine bonusu faiz gelirlerinin tamamı vergiye tabidir. Ayrıca, ticari işletme bünyesinde elde edilen mevduat faizleri, repo kazançları ve fon satış karları vergiye tabi tutulacaktır.

C- Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda sayılan menkul sermaye iratları tutarı ne olursa olsun beyan edilmez. Diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmez.

1. Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi kapsamında vergi kesintisine tabi tutulmuş olan ;

- Mevduat faizleri
- Özel Finans Kurumlarınca (Katılım Bankaları) kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları
- Repo Kazançları

2. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemeler,

3. Kurumlar vergisi mükelleflerince 31/12/1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen kazançların dağıtım halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları,

4. Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.(Bedelsiz hisseler)

D- Konuya İlişkin Örnekler:

ÖRNEK UYGULAMALAR

Örnek 1:

Serbest Meslek Kazancı	
(veya Ticari Kazanç)	: 75 bin TL
Limited Şirket Kar Payı	: 12 bin TL
Konut Kira Geliri	: <u>3 bin TL</u>
	90 bin TL

Bu durumda limited şirketten elde edilen kar payının ½'si istisna olup, vergiye tabi gelir toplamı (75+6+3=) 84 bin TL 22.000.-TL'den yüksek olduğundan, istisnayı aşan 6 bin TL tutarındaki menkul sermaye iradı (kar payı) beyana dahil edilecektir. Bu örnekte serbest meslek kazancı 10 bin TL olsaydı kar payının istisna haddini aşan kısım ile birlikte 22.000 TL'yi aşmadığı için kar payı beyannameye dahil edilmeyecekti. Konut kira gelirinden tevkifat yapılmadığı için konut kira geliri her halde beyannameye dahil edilecektir.

Serbest meslek erbabı veya ticari kazanç sahibi 3 bin TL tutarındaki konut kira gelirin'e ait 2.600 TL'lik istisnadan yararlanamayacaktır. Buna göre beyannameye (75+6+3=)84 bin TL gelir toplanacak, konut kira gelirin'e ait %25 götürü gider veya gerçek gider toplam gelirden düşülecektir.

Örnek 2:

(A) LTD.ŞTİ'nden Kar Payı (Brüt)	15 bin TL
(B) A.Ş.'nden Kar Payı (Brüt)	<u>25 bin TL</u>
	40 bin TL
İstisna (1/2)	20 bin TL
Matrah	20 bin TL

Başka bir geliri bulunmayan mükellefin kar paylarının ½'si GVK'nun 22.maddesine göre vergiden istisna olup, kalan kısım (20 bin TL) 22.000 TL'yi aşmadığı için yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir. Şirketlerden elde edilen kar paylarının toplamı 50.000 TL olsaydı, ½'si 25.000 TL 22.000 TL'den fazla olduğu için beyanname verilecektir. Bu takdirde kar payları nedeniyle şirket bünyesinde tevkif suretiyle ödenen %15 oranındaki vergilerin tamamı (7 bin 500 TL) hesaplanacak vergiden mahsup edilecektir. Bu örnekte, beyan edilecek 25.000.-TL için 3.624 TL vergi hesaplanacağından mükellefe (7.500 – 4.775=) 2.725 TL iade yapılacaktır.

Örnek 3:

Kar paylarının GVK'nun geçici 61 ve 62.maddeleri uyarınca yatırım indirimine tabi karlardan dağıtılmış olması halinde, (%19,8 oranında stopaj yapılmıştır) hesaplama ve mahsup durumu daha farklı yapılacaktır. Bu durumda kar dağıtımı sırasında stopaj yapılmayacaktır. Bu durumda net tutar üzerinden hesaplama yapılacaktır.

(A) Ltd.Şti.'nden Kar Payı (Net)	25.000,00 TL
(B) A.Ş.'nden Kar Payı (Net)	45.000,00 TL
	70.000,00 TL
Net Kar Payı	70.000,00 TL
İlave Tutar (1/9) (Vergi Alacağı)	12.352,94 TL
	82.352,94 TL
İstisna Kısım (1/2) (Geçici Md:62/3)	41.176,47 TL
Vergiye Tabi Kısım (Matrah)	41.176,47 TL
Hesaplanan Vergi	9.142,64 TL
Mahsup Edilecek Vergi (Vergi Alacağı)	12.352,94 TL
İade Edilecek Vergi	3.210,30 TL

Örnek 4:

Bayan (A), üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmekte olup, ücretlerin tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunmaktadır.

Birinci işverenden alınan ücret	30.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	15.000.TL
Üçüncü işverenden alınan ücret	8.000.TL
TOPLAM	50.000 TL

Birinci işverenden alınan ücret toplama dahil edilmeyecek olup, 2 nci ve 3 üncü işverenden alınan ücretler toplamı (15 bin+8 bin=) 23 bin lira, 22.000 liralık beyan sınırını aştığı için 50 bin liralık ücret gelirin tamamı beyan edilecektir.

Örnek 5:

Bay (E)'nin 2009 yılı gelirleri aşağıdaki gibi olup, ücret gelirleri ile işyeri kira gelirleri tevkif yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret	40.000.TL
İkinci işverenden alınan ücret	10.000.TL
Konut kira geliri	11.000.TL
İşyeri kira geliri (Brüt)	8.000.TL

İkinci işverenden alınan ücret, 22.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından ücret gelirleri beyan edilmeyecektir.

Kira gelirlerinin istisna hariç tutarı (19.000 – 2.600=) 16.400 TL, 22.000 liranın altında kaldığı için sadece 11.000 TL konut kira geliri beyan edilecek, tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri beyana dahil edilmeyecektir.

Konut ve işyeri kira geliri toplamı 22.000 TL beyan haddini aşmış olsaydı, tevkifata tabi tutulmuş olan işyeri kira geliri de konut kira geliri ile birlikte beyan edilecek; hesaplanan vergiden tevkif yoluyla alınan vergiler mahsup edilecekti.

Örnek 6:

Bay (G), 2009 yılında tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş işyeri kira geliri, mevduat faizi ile birlikte konut kira geliri elde etmiştir.

İşyeri kira geliri (Brüt)	8.000.TL
Konut kira geliri	3.300.TL
Mevduat faizi (vergisini kesilmiş)	10.000.TL

Mevduat faizi geliri, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecektir.

Konut kira gelirinden 2.600 TL istisna düşülecek olup, kalan tutar (gerçek veya götürü gider usulüne göre safi kazanç) beyan edilecektir. Götürü gider usulüne göre safi kazanç 525 TL'dir.

İşyeri kira geliri ise, elde edilen gayrimenkul sermaye iradı toplamı (8.000 + 700 = 8.700) 22.000 TL'lik beyan sınırını aşmadığından beyannameye dahil edilmeyecek, konut kira geliri ise 2.600 TL'yi aştığı için beyan edilecektir. Buna göre hesaplanacak vergi aşağıdaki gibi olacaktır.

Konut Kira Geliri	3.300.-TL
İstisna	<u>2.600.-TL</u>
Kazanç	700.-TL
Götürü Gider (%25)	175.-TL
Safi Kazanç	525.-TL
Gelir Vergisi	78,75 TL

Hesaplanan gelir vergisi, 31 Mart 2010 ve 31 Temmuz 2010 olmak üzere iki taksitte ödenecektir.

Örnek:7

2007 yılında 255.000 TL bedelle satın aldığı konutu kiraya veren ve gerçek gider usulünü seçen mükellefin gelir vergi beyannameğine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Kira Geliri	17.000.- TL
Gerçek Gider Tutarı	19.350.-TL
-Amortisman	5.100.-
-İktisap Bedelinin %5'i	12.750.- (GVK 74/4)(iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde)
-Emlak Vergisi	1.500.-
İstisnaya İsbet Eden Kısım (19.350*2.600/17.000)	2.959.-TL
Gerçek Gider Kısım	16.391.-TL

Beyan

Kira Geliri	17.000.-TL
İstisna	(-) 2.600.-TL
Gerçek Gider	(-) 16.391-TL
Zarar(Gider Fazlalığı Sayılmayan Zarar)	1.991.-TL (GVK,88/3)

Bu mükellefin kira geliri istisna haddi olan 2.600.-TL'yi geçtiği için ödenecek vergi olmadığı halde yıllık beyanname vermesi zorunludur.

Daha fazla bilgi için Müşavirliğimize başvurunuz veya www.kanitymm.com.tr adresinde YMM Sakıp ŞEKER tarafından hazırlanan "2009 Yılına Ait Şahsi Gelirlerin Vergilendirilmesi ve Beyanına İlişkin Notlar" başlıklı yazıyı inceleyiniz.

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**